

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim po teče koncem leta naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 29. decembra.

Y. Prijatelj, ki po navadi v Milanu živi, nam je letos pripovedoval, da imajo tam že nekoliko časa kip Napoleona III. shranjen, kakor smo mi imeli njega dni Radetzky-ja, ki je zdaj pred Tivoliski grad postavljen. Kip predstavlja Napoleon-a III., ko je po bitki pri Magenti 1859 l. imel svoj triumfalni uhod v Milan z Viktor Emanuelom. Gotovo je tudi ranjki francoski cesar ta spomenik zaslužil, ker brez Napoleonove, oziroma francoske pomoči bi bila še dan danes Italija po Metternih-ovem izreku le geografičen pojem, kajti deviza: „Italia farà da se“ je prazna fraza brez vsega pomena, ker je bilo lahko Garibaldi-ju najbolj strahopetne vojake v Evropi, to je Napolitance v beg pognati, posebno pa še pri

tej okoliščini, da je bila vsa napolitanska inteligenca na njegovi strani.

Mi mislimo, da je celi svet tega mnenja, da ne bi bila Italija s svojimi prostovoljci z vso redno piemonteško armado vred nikdar v stanu, Avstrijcem le ped zemlje izmakniti, ali jih pa celo popolnem iz Italije izriniti. Edino francoski topovi pri Magenti in Solferinu so ta čudež prouzročili, o katerem so Italijani že stoletja sanjari; — najboljši italijanski vojaki pa, to je: Piemontezci so bili z Viktor Emanuelom vred vzlic vsemu navdušenju pri San Martinu od Benedeka prav pošteno tepeni.

Se vé, kričé Italijani: saj smo dali za to pomoč Savojo in Nico; pri tem pa ne pomislijo, da te nerodovitne zemlje, akopram imajo v sebi najvišjo goro v Evropi, neso vredne te krvi, tega denarja, kar je cela vojska Francoze 1859 l. stala, naročito pa, ako se v poštev jemlje, da je takrat Pruska jako dvoumno ulogo Francoski nasproti igrala.

Ne verjamemo, da bi se kdaj najdel kateri mož s takim narodom kakor je francoski, da bi bil Italijanom s tako silo na pomoč pritekel. V tej zadevi se more Napoleonu pritrditi, ko je, vrnivši se iz vojske, rekel svojim Francozom, da je na vsem svetu jedini francoski narod, kateri gre v vojsko za idejo, kakor je šel takrat za idejo oslobodenja Italije. Ranjki Thiers je takrat, kakor mož brez vse sentimentalnosti in ob jednom praktičen politik, izjavil, da je to največja politična bedastoča, katero je mogel Napoleon kedaj storiti, da je Italijo oslobodil in tako napravil Franciji novega, jako nevarnega tekmeča. Dan danes mu skoro vsi Francozi prav dajo in pritrjujejo, da vojska 1859 l. ni bila najpametnejše Napoleonovo podjetje. —

Zatorej je velika krivica in grda, črna nehvaležnost, — akoravno se v politiki hvaležnost nikdar v poštev ne jemlje, — da Italijani dan danes ne

puste Napoleonovega kipa v Milanu na odmerjeno mesto postaviti.

Ranjki Lamarmora je imenoval po vsej pravici Napoleona III. največjega dobročinitelja Italije, ali tistih mož, ki so bili tega opravičenega mnenja, je zdaj čez dalje manj na Laškem.

Počeniš od Tuneške afere so se Italijani tako zagrizli v nekako neumno pretirano sovraštvo do svojih latinsko-francoskih zlahtnikov, da jih je strast na obeh očesih preslepila.

Za karakteristiko te obžalovanja vredne strasti navajamo v izgled to, da se je začel letos 11. septembra v Milanu juridični kongres za mejnarodno pravo, ki je trajal več dnij. Temu kongresu so prisostvovali Nemci, Španjci, Angleži in celo Amerikanci, samo ni bilo poleg niti jednega Francoza, akoravno imajo oni najodličnejše učenjake v tej stroki pravne znanosti.

Mislili smo, da bodo skrajni levičarji, ki imajo svoji stranki na čelu tako odlične in vsega spoštovanja vredne moze, kakor so: Cairoli, Zanardelli, Crispi, Nicotera, Baccarini itd., kaj bolj pametni in premišljeni, da bodo v svoji veliki skupščini v Napulji drug program razvili, kar se tiče vnanje politike in da bodo protestovali zoper način, po katerem sta Depretis in Mancini, sedaj najmočnejša moza v Italiji, italijanski narod k Bismarckovemu vozu privezala.

Radovedni smo pričakovali, kaj bodo ti levičarji v svoji modrosti uganili? Pa slišali smo, ka so se Cairoli, Crispi, Nicotera e tutti quanti z enakim veseljem pred Bismarckov voz upregli, kakor sedanje ministerstvo, katerega hočejo prav za prav iz sedla spraviti. Kar se pa desnice tiče, je pa njen odličnejši zastopnik Marco Minghetti v svojem govoru z 12. maja l. l. rekel v parlamentu, ka ni zdaj nobenega navskrižja in razločka mej le-

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Po prejšnjem pojasnilu bode vsak lahko presodil vrednost raznih uvodnih člankov in dopisov v časopisih. Iz takih kamnotiskanih dopisovalnic ponatisnjeni članki in dopisi so pravi izdelki plačanih pisarskih rokodelcev, ki delajo po navodih in ukazih vlade, ali pa po zapovedih bogatega podjetnika; čita-joče občinstvo se s takimi članki, dopisi in poročili le slepi. Koristolovstvo je glavni namen vsem tem podjetjem, naj občinstvo trpi še večjo škodo na duši in telesu. Brezvestnost je glavna lastnost takega pisarskega rokodelca, ker pisati ne sme po svojem prepričanju, ampak piše le par ordre du mufti ter vsako važno stvar zavija po danem mu mot d'ordre. Po rečenem presodi naj vsak, koliko je verovati časopisom, ki trdijo, da so k tem in tem shodom, k tem in tem slavnostim itd. poslali posebnega poročevalca, ki izključno njim pošilja izvirna poročila. V nas Slovencih, kot začetkom

rečeno, se pri malostnih in ubornih razmerah še ni ustanovila kamnotiskana dopisovalnica — ter se najbrž nikdar ustanovila ne bode — v škodo urednikom raznih slovenskih časopisov, a v srečo čitateljev slovenskih novin. Ko ta ali oni slovenski časopis sedaj pa sedaj navaja tako kamnotiskano dopisovalnico (skoro izključljivo le Dunajsko „Politische Correspondenz“) pač še ne smemo misliti, da jo njega urednik neposredno čita in za list porablja (najbrž vseh dosedanjih slovenskih urednikov nobeden še nikdar v rokah ni imel take kamnotiskane korespondence), ampak v slovenskem časopisu jo navaja po drugih tujih novinah ali pa po telegramih. Kedar naši časopisi prijavljajo odlomke in posnetke tujih, zlasti nemških novin, mora jih čitati same ali urednik ali njega sodelavec. Posnetke, odlomke in izreke iz angleških, francoskih, španskih in italijanskih novin pa navadno naši listi prijavljajo posredno po bolj bližnjih nemških časopisih, zlasti po Praški „Politik“ in Dunajski „Tribüne“. Neposredno se v naših uredništvih rabijo sedaj pa sedaj nekateri hrvatsko-srbski in česki časopisi, redkoma kakov ruski list. Vse prav primerno malostnim razmeram slovenskim! In ravno to

mного ugaja čitateljem slovenskih časopisov, ker so ti odtegneni uplivu raznih vlad in kupljivih podjetnikov. Koliko sleparij in lažij pa napačnih mislij se po teh kamnotiskanih dopisovalnicah zatrosi mej občinstvo, ter zmiraj dalje širi! Ker se ista stvar ponavlja ali v raznih novinah ali pa v različnih oblikah, smatra jo nazadnje večina čitajočega občinstva za popolno resnico. Ta popačeni motni vir je tem nevarniši, ker se kamnotiskane dopisovalnice popolnem odtegujejo javnej razsodbi, javnej kritiki. Že njih visoka cena brani, da jih zasebniki ne naročajo. Ne nahajamo jih v nobenem društvu, v nobeni čitalnici. Zaman bi se jih skušalo po kajigarjih naročiti, tudi po pošti ne, vsaj nekaterih zasobnik po pošti ne more naročiti. Poznajo in dobivajo jih le uredništva raznih časopisov. A če pomislimo, koliko dela ima urednik vsakega dnevnika in časopisa, ki v tednu vsaj po trikrat izhaja, zahtevali pač ne bomo od njega, da bi primerjal poročila kamnotiskanih dopisovalnic s poročili drugih nezavisnih listov. Da le stavcu napravi dovolj gradiva, delati mora urednik v naglici in še v misel mu navadno ne prihaja, da bi poročila ostro presojeval. Zato se Slovenci lahko veselimo, da naših časopisov uredništva nimajo takih

vico in desnico, in je s polno sapo hvalisal vnanjo politiko Depretisove vlade.

Iz vseh teh pojavov je razvidno, da vlada v italijanski politiki zdaj sama strast in po našem mnenju prav nepremišljena otročja strast, katero je prekanjeni, lokavi Bismarck za se prav dobro porabil.

Italijani ne premislijo v svoji slepi strasti proti svojim največjim dobročiniteljem, da, ako bi bila Francoska katerikrat tako pogažena in poražena, kakor si to Bismarck želi in domišlja, odpade prvi in najglavnejši faktor romauskih narodov, kateri jim je gotovo najtrdnjši ščit proti vsem napadom Germanstva.

Ako bi se res Nemcem katerikrat take želje spolnile, — kar Bog ne daj in kar upamo, tudi ne bo, — potem bi gotovo mej drugimi tudi vrsta na Italijane prišla.

Čuditi se moramo, da so Italijani od časov Ghibellinov tako ves spomin izgubili, da ne vedo, da so zdaj kakor ovce napravili prijateljstvo in zvezo s starim volkom, ki ne razume nobene šale, kadar pride odločeni čas.

Največ bi vedeli mi Slovani Italijanom povedati, kaj smo vse v teku stoletij v germanskem sedstvu doživeli in še vedno dan na dan doživljamo.

Reči se mora, da so Španci veliko bolj pametni in trezni politiki, nego njihovi italijanski sorodniki.

Sprejem Alfonza v Parizu jih ni čisto nič preslepil, da bi bili izgubili iz vida tisto črto v vnanji politiki, katero jim je že zdavnaj Castellar za vodilo potegnul.

Iz vseh teh odnošajev je lahko raztolmačiti, zakaj je našel nemški prestolnik naslednik tak odziv in tako častenje v Rimu.

Sprejeli so ga Italijani z večjim odlikovanjem, nego do zdaj katerega koli gosta od 1870 l. naprej.

Bila je res letos po letu velika italijanska deputacija v Parizu na čelu jej: grof Pianciani, podpredsednik italijanskega parlamenta in polkovnik Canzio, Garibaldijev zet.

Tam so govorili in svečano prisegali, „da prijateljstvo mej francoskim in laškim narodom je več kot trajno, ker je zvezano s krvjo pri Magenti in Solferinu, da jih ne more noben dušmanin, naj se zove Bismarck ali kakor koli hoče, kdaj razdružiti,“ itd. še več jednacega.

Pa vidi se iz današnjih dogodkov, da so Italijani v Parizu le prazno slamo mlitati in na zadnje za umetni ogenj le kup še bolj prazne slame zažgali!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. decembra

Nov naslov avstrijskega dostojanstva uvel se je s cesarsko naredbo z 18. t. m.

kamnotiskanih dopisovalnic, ki bi uničevale in v stran potiskale neposredne njih dopisnike in članke. Kljub temu pa ne raste cena dopisom in uvodnim člankom, ker Slovenci smo malobrojni in ubogi narod, — ubogi zato, ker se je kapital nam tako rad doslej odtegoval in potujčeval.

Nasproti časopisom so za vlado bili zlati časi, ko so vladni možje pregledovali in presojevali vse občasne tiskovine ter iz časopisov izbrisovali vse, kar koli jim ni bilo po godu. Občinstvo ni smelo izvedeti, ni smelo čitati, kar je vladi bilo preveč zoperno. Tako ravna mej evropskimi državami še sedaj ruska vlada, ki kar s črnolom zamaže cele predale in cele strani, v katerih se njej nepovoljne stvari poročajo in razpravljajo. Zelo jednako ravnalo je Belgradsko ministerstvo ondan, ko je nevarni upor nameraval malomarnega in nespretnega Milana pahniti s prestola.

V onih zlatih časih je čitalo občinstvo uradni list, ki je bil merodajen gospodujočim krogom in tudi drugim novinarjem, katere so hotele po varnej poti hoditi. A vsi ti železni oklepi so popokali, nastopila je večja ali manjša tiskovna svoboda. Cen-zura so je odpravila in svobodno se je smelo govoriti in pisati. H kratu so strahom zapazile vlade,

Nj. Veličanstvo je namreč odredilo, da pristuje onim članom permanentne komisije za trgovinske vrednote, kateri so voljeni v zmislu §. 4. dotičnega statuta, dokler se bavijo s tem poslom, naslov: „c. kr. komercialni svetnik“.

Česki deželni odbor je sklenil v seji 27. decembra vzprejeti česko narodno gledališče od novega leta dalje v deželno last, samo da mora česki gledališki konsorcij na svoje stroške dovršiti še nekatera začeta dela. Iz gospodov Schneykala, Volkelta in Škarde sestavljeni komité ima rešiti z vzprejemom českega gledališča združena pravna vprašanja. Nemškemu gledališču se je dovolilo zvišati naročnino.

V sredo se je konstituiralo solnograško agrarno društvo ter je volilo ustanovitelja Lienbacherja predsednikom. Navzočnih je bilo v zboru nad 200 oseb, večinoma kmetov. Predsednik je razpravljal namen društva; deželni glavar grof Chorinsky je omenjal vzajemne točke mej društvom in deželno vlado. Poslanec Neumayer je govoril o kmetiskem dednem nasledstvu in Nannerl o postopastvu. Zbor je odboru naročil, da naj bi vlado prosil za odstranitev nejednakostij postavnih določil o zemljiškem posestvu in kapitalu, za pomoč proti postopastvu in za znižanje davka od praznih stanovanj. Predsednik je konstatoval, da je društvu blizu 1000 udov pristopilo in je končal zborovanje z živio-klici na vladarja.

„Ung. Post“ javlja da namerava predsedništvo hrvatskega sabora odstopiti. Predsednik Kreštic naznanil bode svoj odstop z besedami: „Visoki zbor! Z globokimi čuti zahvalnosti za ukazano mi zaupanje polagam dostojanstvo predsednika sabora hrvatsko-slavonske kraljevine.“ Podpredsednik Mirko Horvat pa z dopisom: „Visoki zbor! Ker se je z ustopom poslancev bivše krajne v sabor hrvatsko-slavonske kraljevine ta zbor še le popolnil in da se zamore po odobrenih krajiških volitvah predsedništvo sabora izbrati iz celega zbora, čutim se dolžnega odložiti dosedanje dostojanstvo prvega podpredsednika.“ — Na prigovarjanje narodne stranke pa je Kreštic odložil svoj odstop, dokler se ne verifirajo krajiške volitve.

V večeršnjem saboru izjavil je Derenčin pri debati o Vojnovičevem predlogu (glede grbov in komisarijata), da se ustava s klicanjem sabora, odvisn od volje Tiszine, ni zopet uveljavila. Treba je naredbe, s katero se v bodoče zabrani razveljavljanje ustave. Ornađak očita Zivkoviću in Miškatoviću, da sta krajiške poslance zapeljala, da so se namesto na levi useli ondu, kjer se izdajajo pravice dežele. Vzlic opominom predsednika nadaljuje govornik ter napada večino. Predsednik mu na to odvzame besedo, na kar nastane velik hrup in vrišč v dvorani. Po daljšem prenehanji povzame se zopet obravnavo tega predmeta, o čemer govori poslanec Ivić.

Vnanje države.

„Ruskij Kurjer“ pravi, da se bo Rusija, ko bi Anglija po poslednjih vznemirjevalnih dogodkih bila prisiljena mešati se v egiptске zadeve, držala iste politike, kakor lani; mirno bode čakala, da Anglija izvrši vojno v Egiptu, če bo le poslednja priznala, da je za rešenje egiptskega vprašanja treba soglasja evropskih velevlasti. Po končanej borbi se bo pa Rusija udeležila kongresa, sklicanega za rešitev tega vprašanja. — Statistični oddelek ruskega ministerstva

da se nikdo več ne meni za uradne novine, da nihče ne veruje besedam in poročilom uradnih časopisov. Prišlo je tako daleč, da nihče ni veroval celo pravičnim in resničnim poročilom, le zato, ker so se prijavljala v uradnih listih. Potrosila je vlada mnogo novcev, da bi uradnim časopisom pridobila vsaj nekaj veljave, nekaj upliva. Prilagala jim je drage in mnogo cenjene znanostne priloge; a vse zaman! Spodkopana je bila vera v uradne liste.

V tej zadregi so Francozje prvi osnovali imenitno „novinarsko pisarno“, katerej po tuje pravimo „uradni pressbureau“ (zlatega konja za primerno slovensko besedo!) Ta naprava je leta in leta na skrivnem delala, tako, da se druge malomarne evropske države še menile neso za njo; podobna je, da je celo poznale neso, da neso spregledale nje velikega upliva na časopisje. Tako vsaj lahko sodimo po prvi okornosti, ko so jo uvele v raznih državah.

Kaj pa je ta uradna pošast, ki se kliče „novinarska pisarna“. To je neki urad, ki se peča samo z dopisovanjem v razne časopise, v avstrijske in inostranske. Francozje, kot povedano, so bili prvi osnovali tak urad. Razmerno pozno je bil tega načrt neki bistrogavi dr. Oelsner-Monmerque

vnanjih zadev bavi se z nabiranjem statističnih podatkov o narodnem gospodarstvu — V ravno kar otvoreni sesiji Harkovskega zemstva se bo posvetovalo, ali bi se smele ženske posestnice neposredno zemstvenih posvetovanj udeleževati. V absolutnej Rusiji mislijo ženskim posestnicam dati pravice, ki jim gredo; v kranjskem zboru so jih pa značajnim našim posestnicam odrekli. — „Pet. Vjed.“ omenja neredov v hrvatskem saboru in zaključuje, da, čeprav so hrvatska prizadevanja za razširjenje hrvatske samouprave opravičena, ideja za razširjenje kraljevine nema ruskih simpatij, ker bise ustanovitev zapadno-evropske slovansko-katoliške države zgodila le na škodo pravoslavnega Slovanstva.

V rumunskejš zbornici utemeljeval je Jeporescu svojo interpelacijo o trgovinske pogodbi z Avstro-Ogersko in dokazoval, da ta pogodba ne daje nikakega varstva domačim pridelkom: zahteval je od vlade, da opusti način proste menjave pri bodočem obnovljenji pogodbe. Minister vnanjih zadev odgovarja, da je še prezgodaj to stvar obravnavati v parlamentu; vlada že zdaj študira to vprašanje in ga bode o pravem času predložila parlamentu. Ministerski predsednik pravi, da bode vlada pri obnovljenji pogodbe že gledala na korist dežele. — Kamora preide brez glasovanja na dnevni red.

Francoski častniki mislijo, da se bode Bac-Ninh ložje dal vzeti kakor Sontay in grozé Kitaju, da bode moral plačati odškodnino. Govoré, da se je Lord Granville izrazil, da do vojske mej Francozi in Kitajem ne bo prišlo. — Poročila iz Madrida javljajo, da je potovanje Pariškega grofa v Madrid že določena stvar. — Kamora se je začela posvetovati o dovoljenji petdesetmilijonnega kredita za kolonizacijo Algiera. Vojni minister Campenon in pomorski minister Peyron sta predložila tri načrte o osnovi kolonijske vojske.

Dopisi.

Iz Litije 24. decembra. [Izv. dop.] Kdor je bral zadnja dva dopisa od tukaj, mislil bi bil gotovo, da je naš lep trg tam kje na Krasu, kajti dopisnik se pritožuje, da pri nas ni nič pitne vode. Toda komur je naš kraj le količkaj znan, oporekati mora tej trditvi. Kaj mari nemamo ravno pred trgovino ali tik trga množine pitne vode v Savi? Večina prebivalcev nas se te vode poslužuje, da svoja perila peremo in kolikor toliko tudi pijemo, in najbrže se tudi perilo dotičnega g. dopisnika ravno v tej vodi pere, kajti menim da gospod še ni tako slep, da bi menil, da ni Save tu in bi si tedaj svoje perilo v Ljubljano ali kam drugam, kjer je še kaj vode, pošiljal prat. Zraven tega pa tudi vem, da ste tudi vi že Savsko vodo tu v Litiji še za kaj družega rabili. Ker bi pa znabiti trdili, da je ta voda kolikor toliko neužitna, opozarjam vas pa nadalje še na drugo vodo, ker sicer bi nam znali tu res še žeje poginiti, ako se bode te morali o suhem kruhu pa še celo brez vode postiti. Stopite z mano tja gori k prvi hiši, ki se pride od Došentjurja. Ali ste že

Dalje v prilogi.

zanesel v Nemce, v Pruse, ter pruskemu ministru grofu Manteuffelu ponudil se, da bi mu osnoval jednako novinarsko pisarno. Razložil mu je vse, ter ga za osnovo pridobil. A spretnemu možu so Prusi ponudili premalo plačila, zato se je vrnil v Paris. Ker je bil pruskemu ministru znan načrt, dobil je naglo par spretnih pisateljev, zlasti nekega R. Quehla, ki je osnoval osrednji novinarski bureau v Berlinu. Ta pisarna je s svojim mnogostranskim delovanjem Prusom najprej pridobila Nemčijo, nemško ljudstvo ter je ob enem Avstrijo izpodrinila iz „reicha“. To rastoča uplivanje na vse nemško časopisje je avstrijsko vlado najprej opozorilo na prusko novinarsko pisarno ter jo napotilo, da je v ministerstvu vnanjih zadev napravila oddelek, ki se je imel pečati z novinarstvom, imel je zlasti v razne novine pošiljati dopise, ter jih skušati voditi v smislu avstrijske vlade. Ko se je oklicala ustava v Avstriji, napravilo je tudi ministerstvo notranjih zadev poseben oddelek, posebno novinarsko pisarno, ki se je imela pečati z avstrijskim časopisjem, z inostranskim le toliko, kolikor je ugajalo vladi, da so se nje načela zagovarjala pred inostranskim svetom. Pozneje — po odstopu glasovitega Schmerlinga — ste bili za nekaj

bili tu kedaj? Poglejte si pri priložnosti, kako brzo in čisto teče tu vodica, ravno tik ceste iz hriba; da, tako čista je, da vsakemu slast prihaja, da bi jo pil, ako tudi še žeje posebno ne medli. Ne daleč od tu je zopet tako zvani Šegačev studenec, kamor v resnici vsa Litija pitno vodo iskat hodi, kajti ta virek je posebno dober. Nadalje imate priložnost žejo potolažiti že zopet tik cerkve. Blizu tam je že spet vodnjak, kojega ste v zadnjem dopisu tako ironično opisovali. Ako ste bili v nevarnosti žeje poginuti in ste se s tem vodnjakom rešili, hvaležni bi morali še le biti, ne pa potem še zabavljati; pravično bi vam moral reči, da je nehvaležnost grda lastnost. Ne celih petdeset korakov od tu imate zopet na novo očiščeno vodo. Tu je vodstvo rudnika prostovoljno storilo svojo dolžnost, saj je samo vodo čistiti pričelo, kaj pa moremo temu, ako vode ni toliko, da bi se je žejni dopisnik napil. Ni vam potreba vsled tega rudnika in še posebej tržno občno smešiti. Od tu do „Frtice“, kjer je zopet studenec, je par privatnih vodnjakov; na „Frtici“ pa posebno dobra voda in v veliki množini. Potrudite se pa še par korakov dalje in videli boste še jeden virek tik kovača zunaj Litije.

Tu sem vam gosp. dopisnik tedaj naštel vse večje in manje vire in studence, poskusite vodo piti pri vsakem, kadar vas žeja tare, in gotovo boste, ko do zadnjega pridete, žejo pogasili. Ali vam res ni dovolj trg, ki ga v dolžini na lahko v desetih minutah prekorajate, ki vam nudi, ako ste žejni, vode iz devetih oziroma desetih krajev? Čemu še vaša silna naloga, da trgu vode skrbite, čemu tržane smešite čemu prouzročujete nezadovoljnost mej ljudstvom in ga s tem dopisom hujskate? Kaj res menite vi, da občina lahko s polno pestjo trosi, ako svetujete nepotrebne vodnjake? Ko bi ne bilo družih naprav, za katere mora občina skrbeti, kazalo bi vašej želji ustreči, seveda, ako bi občina denar lahko zapravljala. Toda sedaj ni tako. Cerkev postavim kliče nam že nujno, da jej drugo pokrivalo preskerbimo, poleg tega pa nam je že davno premajhna, kar ste se že sami lahko prepričali, ako ste kdaj v nedeljo mej božjo službo mimo šli, kajti ne verjamem, da bi se bili celo vanjo potrudili. Tedaj glejte, to je naše najsilnejše delo in dokler tega ne storimo, počakajte vi s svojim vodnjakom in s svojimi družimi bolečinami.

L . . .

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) daroval je za šolsko poslopje na Ščavnici 200 gld.

— („Slovenskega Pravnika“) izšla je včeraj zadnja številka. Gosp. dr. Alfonz Mosché, ki je skozi tri leta z redko spretnostjo in požrtvalnostjo uredoval ta list, poslavlja se od čitateljev, ker vsled preoblega drugega dela ne utegne mu na dalje biti urednik. Odstopil, oziroma podaril je sicer lastništvo „Pravnika“ „Narodne Tiskarni“, a ker

časa zjedinjeni obe novinarski pisarni, ona ministerstva zunanjih zadev in ona ministerstva notranjih zadev. Po razdvojenji našega cesarstva v Cislitavijo in Translitavijo, po tej slovenske narodnosti pogubni ustavni osnovi, ustanovilo je odločeno ministerstvo zunanjih zadev zopet poseben oddelek, ki ima politiko skupnega državnega ministerstva zastopati in zagovarjati v avstrijsko-ogerskem časopisji zlasti pa pred inostranskim svetom v inostranskih novinah. Takrat je ustanovilo Dunajsko ministerstvo za dežele tostran Litave lastno novinarsko pisarno, katerej najvišji načelnik je bil ob svojem času takozvani minister brez posebnega področja (brez portfelja), pozneje in danes pa ministarski predsednik in minister notranje uprave. Da si je ogersko ministerstvo v Budimpešti osnovalo jednako novinarsko pisarno, pisatelju pač ni treba posebej poudarjati. Novinarska pisarna Dunajskega ministerstva ima pred vsem v avstrijskem (cislitavskem) časopisji širiti misli in namere tega ministerstva, v njem zagovarjati vse sklepe in naredbe, vsa dejanja ministerstva, ima pa isto nalogo tudi v inostranskih časopisjih.

(Dalje prih.)

nihče ne prevzame uredništva, prenehal bode „Slovenski Pravek“ z novim letom. To je tem bolj obžalovati, ker bi bilo za tak strokovnjak list še mnogo dela, še mnogo nalog. Treba nam stalne in precizne terminologije, izdaje vseh zakonov v slovenskem jeziku, treba zjedinjenja naših juristov, katerim naj bi bil ta list glasilo itd. A kljub vsem tem potrebam, utihne nam vender ta potrebn in jako koristni sotrudnik na polji narodne izobraženosti.

— (Dnevni red mestnega odbora seji,) katera bode v ponedeljek 31. dan decembra 1883. leta ob 5. uri popoldne v mestni dvorani: A. Tajna seja. Rešitev prošenj za službe, nagrade, podpore itd. B. Javna seja. I. Finančnega odseka poročilo o proračunu za 1884. leto. II. Šolskega odseka poročilo: a) o podelitvi Fran-Josipove ustanove letnih 50 gld.; b) o odloku c. kr. dež. šolskega sveta gledé reguliranja učiteljskih plač.

— (Odvetniška zbornica kranjska) ima jutri ob 11. uri dopoldne letno skupščino.

— (C. kr. okrajni glavar v Kranji g. Merk) je te dni na ledenej cesti tako nesrečno padel, da si je dvakrat nogo zlomil.

— (Dr. Albert Schindler,) dosednji deželni živinozdravnik v Ljubljani, imenovan je deželnim živinozdravnikom pri namestništvu v Gradcu. Mož, nevesel slovensčine, želel si je iz Ljubljane proč, kako pa bode brez znanja slovensčine posloval na dolenjem Štajerskem, nam nikakor ni umljivo.

— (Užitninske zadruge) v okolici Ljubljanske, v Škofji Loki, v Kranji, v Radovljici itd. omislile so si vseskozi slovenske tiskovine. Da bode tudi Ljubljana pri svojem užitninskem zakupu slovenski uradovala, je ob sebi umevno.

— (Ples Ljubljanskih veteranov) bode v nedeljo 3. februarja v steklenem salonu kazinske restavracije. Svirala bode godba 17. pešpolka baron Kuhn.

— (Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) napravi na Novega leta dan božičnico v svojih prostorih v Knežjem dvoru. Spored: 1. Božična pesen, poje zbor. — 2. Nagovor gosp. predsednika. — 3. „Popotnica Kolo“, zbor. — 4. „Božični noči“, deklamacija. — 5. „Cerkvica“, čveterospev. — 6. „Ein Geselle wie er sein soll“, deklamacija. — 7. „Domovina“, zbor. — 8. „Pes izda morilca“, deklamacija. — 9. „Društvena pesen“, zbor. — „Pravda“, veseloigra v 2 dejanjih, poslovenil A. Keržič. — Tombola. — Začetek ob 1/2 6. uri zvečer. — Ustop brez vabila ni dovoljen. K tej zabavi uljudno vabi vse družabnike

Odbor.

— (Celjski opat Wretschko) skazal se je Celjskim nemčurjem, ki so ga izvolili v II. razredu, hvaležnega s tem, da je v prvem razredu sam prišel volit liberalce. Ta Wretschko ni naš dečko!

— (Zborovanje) „Kmetkega društva“ v Slatini obneslo se je sijajno, dvorana natlačena ljudij, več kakor 400, govornikom so z burnimi živio klici in roko-ploskanjem pritrjevali, petje zvečer krasno, telegramov iz raznih krajev 11. Nemškutarji in nemčurji so kar poparjeni nekam zg'nili.

— (Profesor Bogišić,) ki po nalogu kneza črnogorskega sestavlja državljanski zakonik za Črnogoro, bode s tem prevažnim delom kmalu gotov.

— („Hrvatske Vile“) došel nam je 8. zvezek. Mej podobama je najzanimljivejša ona, ki predstavlja po hrvatskem kiparji Ivan Rendiću po naročilu našega rojaka g. I. Gorupa, veletržca na Reki, zgotovljeni bas-relief, o katerem so se italijanski kritiki izrazili, da je Rendić s tem delom stopil mej umetelnike prve vrste.

— (Zgorela) je šestletna deklica, hči železniškega sprevodnika. Pustili so jo stariši samo pri ognjišči; pade jej nekaj živega oglja na obleko, katera se uname in jo tako opeče, da je danes vsled opeklin izdihnila mlado dušico.

— (Vrhovno vodstvo društva rudečega križa) na Dunaji imenovalo je poveljnikom poljske kolone št. XVI v Ljubljani g. c. kr. stotnika Vincencija Hübschmana. Izmej Ljubljanskih

veteranov sledeče gg: Načelnikom poljske kolone: Viljema Bišofa; voditelji oddelkov so: Fran Cerar, Ferdinand Javt, Fran Kalan, Ivan Šmahart; vodja oddelka in oskrbovatelj voz za ranjence: Ivan Laszeker. Za kolonskega trobentača: Josipa Skalijskega. Za nosilce ranjenih pri poljske kolone so imenovani gg: Boštjan Čenčur, Josip Črne, Ivan Detela, Anton Dolenc, Ivan Dragar, Matija Epich, Anton Fijala, Fran Anclin, Dragotin Goršič, Matija Gregorka, Ivan Hribernik, Jakob Jarc, Ivan Inglič in Fran Furlan. Razven imenovanih odidejo z glavnim delegirancem društva rudečega križa na bojišče kot rezerva gg: Jaka Kovarič, Lambert Maršner, Vid Augustinčič in Lovro Mezek. Vsa čast in slava tem možem, ki so, dosluženi vojaki, vender v novič pripravljeni žrtvovati zdravje in življenje, da pomagajo bolnim in ranjenim vojakom v vojski. V rezervi XVI. kolone, katera začasno ostane v Ljubljani, da tu prenaša in streže ranjencem, v sili pa odide tudi na bojišče, imenovani so gg. veterani: za načelnika kolone: Ivan Skube; za vodje oddelkov gg: Matija Benčan, Karol Broš, Fran Lampel in Josip Slanec; in 21 gosp. veteranov za nosilce ranjencev. Vsi imenovani dobili so lepo izdelane dekrete od vrhovnega vodstva rudečega križa.

— (Društvo „Edinost v Vipavi“) ima na Silvestrov večer redni občni zbor v svojih prostorih in priredi takoj po zboru veselico z naslednjim programom: 1. Pozdrav. 2. J. Kocijancič — „Kam? — možki zbor. 3. Miroslav Vilhar — „Pesem Svobode“, dvospev iz „Jamske Ivanke“. 4. Resch — „Skrivnostna ljubezen“, gavota. 5. A. Hajdrih — „Lahko noč!“ — čveterospev. 6. dr. B. Ipavec — Romanca iz Spevoigre „Tičnik“. 7. dr. Fr. Preširen — „Povodni mož“, deklamacija. 8. Carli — „Slavjanka“, mešan zbor. 9. A. Hajdrih — „Slabo sveča je berlala“, čveterospev. 10. A. Nedvel — „Kranjska dežela“. Samospev za alt. 11. Kücken — Barkarola, dvospev. 12. M. Vilhar — „Slovo od domovine“, samospev za bariton iz „Jamske Ivanke“. 13. dr. B. Ipavec — „Želje“, mešan čveterospev. 14. Slovo staremu — voščilo novemu letu. Govor ob polnoči.

— (Vabilo.) Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici uljudno vabi vse p. n. gospode društvenike v letni redni občni zbor, ki bo dne 30. decembra tega leta točno ob dveh popoldne v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. letno poročilo odbora; 2. računski sklep za leto 1883; 3. proračun za leto 1884; 4. predlog za imenovanje častnih udov; 5. volitev novega odbora; 6. posamezni predlogi.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) štelu je 30. nov t. l.: — 23 podpirateljev, — 149 rednih podpornih, — 49 izrednih podpornih — 43 domačih bralnih, — 22 zunanjih bralnih, — vkup 286 udov. Do 16. decembra sprejetih je bilo 17 novih udov, tako da šteje društvo danes 303 udov. Dobodkov bilo je v preteklem letu 1740 gold. 15 kr. Strokov 731 gold. 52 kr. Društveno premoženje znaša 1369 gold. 79 kr.

— (Na c. kr. višjeji šoli za kmetijstvo na Dunaji) bilo je v preteklem šolskem letu 1882/83 522 učencev, mej temi s Koroškega 15, s Kranjskega 11, s Štajerskega 9, z Goriškega 4, iz Istre 2.

— (Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji:) Duhovnja Begunjska je razpisana do 31. prosenca. Predstavljeni so gg: Jan Novak iz Mošenj v Begunje za administratorja; Peter Berčič iz Kočevja za administratorja v Stari Log; Jan. Smrekar iz Polhovega Gradca v Kočevsko mesto; Julij Čuk iz Vipave v Logatec; Jan. Ferjančič ostane v Rovtuh. Preselijo se dalje gg.: Fr. Arbar, kurat v Vogljah, za duhovnega pastirja šolskih sester v Repnje; Jan. Pečar, kurat v pok., z grada Hmelnika v Veliki Gaber, in Ant. Jakšič, župnik v pok., s Fare pri Kostelu na Razdrto. V Lavantinski škofiji: Gospod Augustin Hecelj postal je župnik v Žusenu.

Pravo pravcato univerzalno sredstvo. Resnica, da imajo razne bolezni svoj izvor v slabo delujočem želodcu in črevah, izpričuje uspešno rabo „Moll-ovih Seidlitz-praškov“ skoro pri vseh boleznih. Skatljica z navodnom uporabe 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzeteji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 8 (690—1)

Bittnerjev „Coni feren-Sprit“, kateri je že več let znan kot antiseptično, balzamično-zdravilno sredstvo in ima naraven, nepokvarjen duh po smreki, odlikoval se je letos o prvi farmacevtski razstavi na Dunaji s srebrno priznanim svetinjo. Vsakej rodbini priporočamo ta preparat kot najboljšo sredstvo za čiščenje in desinfektovanje sobnega zraka. Kje da se dobiva, pové dotični inšerat našnje številke.

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, pleših, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	10976 gld 81 kr.		
Ravnika Franjo v Ljubljani	10 " "		
Ros Ivan v Petrogradu	7 " 20 "		
Na Premu iz pušice:			
Pri Jan. Valenciu	— gld. 20 kr.		
V gostilni pri Klobučarji	— " 29 "		
Na pošti	— " 51 "		
Vkupe	1 " — "		
Družba Slovencev v gostilni „zur Stadt Neugraz“ v Gradci	— " 40 "		
Jazbec v Zagrebu	1 " — "		
Fran Oblak, računski svetnik v Sarajevu	2 " — "		
Ljubljanska gospica	1 " — "		
Slavoj Jenko, kupec v Podgradu prinos za 9 mesecev (april—dec. 1883)	9 " — "		
Iz pušice v prodajalnici g. Slavoj Jenkota v Podgradu	2 " 46 "		
Rodbina Vrečer v Vojniku	3 " — "		
Križan Anton v Lembergu	— " 50 "		
Pri Sokolovem jour-fixu dne 7. decembra nabranih	30 " 80 "		
Ivan Grill, krčmar v Železnikih v svoji gostilni nabral	5 " 70 "		
Zastopniki banke „Slavije“:			
Drag. Hofer, župnik Čatežu	17 gld. 18 kr.		
Ivan Rihtarič v Dobruči	1 " 11 "		
Josip Dogša v Središču	2 " 22 "		
Vkupe	20 " 51 "		
Vesela družba na Dunaji	7 " — "		
Frant. Pavlik, fara v Tiche	2 " 50 "		
Jože Stanič, notarski koncipijent v Kamniku	5 " — "		
Anton Pavšek, hišnik v St. Lambrechtu	1 " 40 "		
Karol Hrdina, fara v Netvoricih	2 " — "		
— v Borovnici	4 " — "		
Peter Deskovič, zastopnik banke „Slavije“ v Moščenicah	3 " 94 "		
Josip Bezjak, zastopnik banke „Slavije“ v Gruškovcu	— " 15 "		
Vaclav Dvořák, fara v Bukovskem	— " 10 "		
Pavao Verkljan, c. kr. sodnijski pristav v Slunji	— " 15 "		
Zastopnika banke „Slavije“:			
Peter Bajs v Dvoru	2 gld. 09 kr.		
Miha Ferjan v Mariboru	1 " 80 "		
Vkupe	3 " 89 "		
Antonin Černy, fara v Abramkosti	2 " — "		
Zastopnika banke „Slavije“:			
Fran Dominkuš v Kobaru	— " 38 "		
Fran Sterle v Travniku	1 " 69 "		
Vkupe	2 " 07 "		
Frant. Viktorin v Lišne	1 " — "		
Iz pušice v gostilni M. Hafnerja v Strazišči	3 " 64 "		
Na igralnih mizah Ljubljanske Čitalnice v mesecih novembru in decembru	7 " 19 "		
Jan Vilim, fara v Prnskolesih	1 " — "		
Vkupe	11118 gld. 41 kr.		

Tuji:

dne 28. decembra.

Pri Slonu: Bruck z Dunaja. — Zenari iz Trsta. — Jaschi iz Pulja.

Pri Mallé: Egger iz Gradca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. dec.	7. zjutraj	742.54 mm.	— 0.4°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	742.08 mm.	+ 1.4°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	743.10 mm.	— 0.4°C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 0.2°, za 2.7° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 29. decembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	20
Ječmen	4	55
Oves,	2	92
Ajda,	5	20
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	9	50
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	60
„povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3 1/8
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	52
Kostrunovo	—	36
Kokoš	—	45
Golob	—	15
Seno, 100 kilogramov	2	16
Slama,	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka,	4	50

Dunajska borza.

dne 29. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 05	kr.
Srebrna renta	79	60
Zlata renta	98	85
5% marčna renta	93	75
Akcije narodne banke	842	—
Kreditne akcije	292	90
London	121	—
Srebro	—	—
Napol.	9	60
C. kr. cekini	5	70
Nemške marke	59	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 122	75
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld. 167	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	90
Ogrska zlata renta 6%	120	75
„ 4%	88	55
„ papirna renta 5%	85	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	—
Zemlj. obh. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	25
Prior. oblig. Elizabetin. zapad. železnice	103	40
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld. 173	25
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	—

Vabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi

„ŠKRATA“

zabavno zbadljiv in šaliv list,

izhajajoč 2krat na mesec, svoj II. tečaj. Razen kratkih povestij in raznovrstnega zabavnega in satiričnega gradiva prinaša tudi, kakor preteklo leto, lične podobe. Tudi „ŠKRATA“ je nezavisen list, kajti zavisen je jedino od dobrega humorja in od naklonjenosti svojih naročnikov, do katerih se obrača s prošnjo, da ga tudi v prihodnjem letu s sodelovanjem in naročbo podpirajo, da bode vsestranski ustrezal prevzetej nalogi.

Cena za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr. Posamezne številke po 15 kr.

Uredništvo in upravnništvo „ŠKRATA“ v Ljubljani, „Narodna Tiskarna“.

Osem dobrih sodov za vino,

kateri drže: 3 po 550 litrov, 2 po 680 litrov in 3 po 1300 litrov, prodaja

Ana Mazik.

(807—3) posestnica v Šmarji pod Ljubljano.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči **ROBORANTIVM** (brado ustvarjajoče sredstvo) brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenju. Zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gldi 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Edvardu Mahr-u: v Trstu lekar Pavel Rocca; v Gorici lekar C. Cristofolletti; v Reki lekar C. Šilhavy; v Celji A. Krisper; v Mariboru J. Martinz.

Ni sleparija!

(696—8)

C. k. privilegij šivalnih strojev. za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jaz,
v Ljubljani, Hôtel Evropa.
Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev
za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (376—27)
Šestletna garancija!
Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4 do 5 gl.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopelji Rožnavi. Prosim pošljite mi s poštanim povzajem 3 zavitke svoj ga mnogo slavljeneja čaja zoper kašelj in 4 škatlice maho-celtilčkov pod naslovom: **baron Badenfeld** v trgu Rosswaldu.

G. lekarnarju J. Seichertu v kopelji Rožnavi. Dasi tudi nissem več tako bolan, kakor preje, ker opravljam zopet svojo dožnost, nečem vendar biti brez Vaših skušenih zdravil, ker bi zimo komaj še preživel, da jih nissem rabil. Prejšnje moje bolezni čutim zjutraj samo se veliko sušo v grlu in prsi me pečejo, a če rabim Vaš čaj ali Vaše celtilčke, odleže mi takoj. Ker mi je obojega zmanjkalo, izvolite mi dakle poslati s poštanim povzajem dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov. Z vsem spoštovanjem ostajem Vašemu blagorodju udani

Hubert Zelinka, župnik v Objetavi na Moravskem.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi s poštanim obratom poslati za priloženo vsoto 6 gld. 10 kr. 3 zavitke radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov. To izvršno zdravilo mi jako godi in upam, da koristi tudi drugim.

Z visokim spoštovanjem

J. N. Šafránek, vikar frančiškanski v Turnavi (Češko).

Vaše blagorodje!

(136 1)

Pošljite mi s poštanim obratom 1 zavitek svojega toliko hvaljenega radgostskega univerzalnega čaja in 1 škatlico rožnovskih celtilčkov z navodnom za rabo s poštanim povzajem. Udani Kovač, profesor. V Mariboru, daé 12. februarja 1879. 7

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe. Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštenu povzetu.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Čejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, pripravljena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodnom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopeljski Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja pučko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, izvirna steklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (693—8)

Knjigovodja,

ki je slovenščine in nemščine v besedi in pisavi popolnem zmožen, v trgovinskih zadevah zveden in zanesljiv, vzprejme se s povoljnimi pogoji v jednej fabriki na Kranjskem. Prosilci, ki znajo tudi francoščino ali pa italijanščino, imajo prednost.

Dopisi z naslovom „Knjigovodja“ naj se oddajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(809—1)

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marčno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz

(83—47)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

RAZGLAS

hranilnice in zastavljalnice Ljubljanske.

Zarad sklepanja računov za drugo polovico 1883. leta bo hranilnica

od 1. do uštetega 15. januarja 1884.

in zastavljalnica

od 27. decembra 1883. do uštet. 17. januarja 1884.

za občinstvo zaprta.

Ravnateljstvo kranjske hranilnice in zastavljalnice

v Ljubljani, dné 19. decembra 1883.

(803—3)

Berolin.

● **IVAN HOFF**, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji.

● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednim opravilom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zaslužni diplom mejnarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoff

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plućah, zastarel kašelj, katere, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa

Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjeve ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoffova

Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 klg. po 1.80 gl., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 klg. 2.40 gl., 1.60 gl. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovalatelju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverénov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 2., tovarna: Graben-hof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princeza de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princeza Reuss, gđ. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsony, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipovič, grof Wurmbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvaki, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselje. Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem želodčnem kataru in kašlju: zamaš so bili vsi leki, dokler nisem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mesecev izostane kašelj, tek se v ne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljen. Vzprejmite mojo iskreno zahvalo. Ob jednem p. iložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovacs-haza.

Dr. Alojzij Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenju, slabem teku in prebavljenju, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. **Dr. Josip Fröde**, prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogerskem registrovana (slika izumiteljeva). Nepristni izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjeve papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

(658—12)

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Peter Lassnigg**, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: V **Reki**: Nic. Pavačič, droguist; v **Gorici**: G. Christofoletti; v **Mariboru**: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v **Pljuji**: J. Kasimir, lekarnar; v **Celji**: J. Kupferschmidt, lekarnar; v **Kranju**: Fran Dolenc, trgovec.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.

Ustanovljeno leta 1847.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Telegram!

Oskrbništvo mase fairane „velike anglo-britiške srebrinske tovarne“ prodaja vso čiherno robo pod pravo ceno. Če se pošlje ali pošto povzame 8 gld. 50 kr., dobi se lična mizna oprava iz čistega najfinjšega anglo-britiškega srebra (katera je veljala prej več kot 40 gld.) in dobi vsak naročnik pismeno garancijo, da ostane jedilno orodje 10 let lepo belo.

6 namiznih nožev z izvrstnim jeklenim rezilom,
6 pristnih anglo-britiške srebrnih vilice iz jekla,
6 masivnih anglo-britiške srebrnih žlic,
6 finih anglo-britiške srebrnih žličic,
1 teška anglo-britiška srebrna zajemalnica za juho,
1 masivna anglo-britiška srebrna zajemalnica za mleko,
6 izvrstnih anglo-britiške srebrnih rožnih podstavkov,
6 namiznih anglo-britiške srebrnih žličic za pojužnik,
6 pristnih anglo-britiške srebrnih vilic za pojužnik,
1 izvrstna posodica za poper ali sladkor,
6 lepih masivnih čašic za jajca,
6 najfinjših anglo-britiške srebrnih žličic za jajca,
1 krasen anglo-britiško srebrn podstavnik 30 cm. dolg.
1 cedilo za čaj, najboljše vrste,
2 izborna namizna salonska svečnika,
4 najfinjše sladorne čašice na visokih nogah.
65 kosov, ki veljajo le 8 gld. 50 kr.

V dokaz, da moje oznanilo

ni sleparsko.

se tu javno obežem, da vzamem blago, ako ne ugaja, brez ugovora nazaj; torej je vsako naročilo brez risice.

Po drugej firmi anonisano namizno orodje z marko „pristno zboljšana Britania“ je navadna šušmarija, in jo pošiljam na zahtevanje v enakem številu za 1 gld. ceneje.

Kdor hoče tedaj dobiti dobro in solidno blago, ta naj se, dokler je še kaj v zalogi, zaupljivo obrne do

J. H. Rabinowicz-a, Dunaj,

Central-Depôt der Anglo-Britischen Silberfabrik, II., Schiffamtsgasse 20. (743-5)

Šnazični prašek za našeto orodje dobiva se tudi pri meni, po 15 kr. škateljica.

Filijale: v Parizi, Londonu.

Dr. Popp-ova Anatherin ustna voda

Popp-ov vegetabilni zobni prašek

so najbolj priljubljena in najbolj čista za zobe, da se ustje in zobovje ohrani čisto in zdravo.

Gospodu dr. J. G. Popp-u, c. kr. dvornemu zobozdravniku na Dunaji, I., Bognergasse št. 2,

Prosim Vas uljudno, da pošljete s poštним povzetjem koj po prihodnej pošti na mojo adresu 1 sklenico Vaše lekovitve anatherin ustne vode in pa 1 škateljico Vašega izvrstnega vegetabilnega praška, kar uže izza mnogo let z najboljšim uspehom uporabljam.

Spoštovanjem

Ivan Wesely, graščinski oskrbnik.

Pleternice v Slavoniji.

(779-5)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnah J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofiji Loke: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wachta, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Crnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafu: P. Osaria, lekar.

Sodelavec

vzprejme se takoj pri uredništvu „Slovenskega Naroda“. Pogoji po dogovoru.

5000 1 (788-5) ostankov sukna

(po 3-4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštнем povzetju — ostanek po 5 gld.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

G. PICCOLI,

homeopatičen in aleopatičen lekar

„Pri angelji“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

priporoča p. n. občinstvu po 10 letni skušnji sledeča

izborna zdravila.

Antirrhemon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostibolju, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Dr. Mora-vo sredstvo zoper mrzlico je najboljše mej vsemi do zdaj znanimi zdravili proti spridenju prehajalne mrzlice. Steklenica 80 kr.

Marija pomagaj želodčne kapljice. Omenjeno zdravilo služi v pomoč, ako kdo nema dobrega želodca, ako ima slabo sapo, ako ga napenja, ako se mu peha in ga vije, proti želodčnemu prehlajenju, zlatenici, ako se komu hoče vzdigati, ako boli koga glava (če to ne izvira iz želodca), proti zgagi, ako se dela komu kamen in nabira sluz, proti želodčnemu krču in zaprtju, ako je želodec pokvarjen z jedjo in pijačo, proti glisam, proti boleznim na vranici, jetrah in proti zlati žili in v različnih mrzlicah. Steklenica 20 kr.

Najboljše in najuplívnejše pravo norveško pomuljevo jetrno olje proti mravorici, rhabitidi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile iz sladnega ekstrakta (Malz Bonboni) proti kašlju in prehlajenju. Škatljica 10 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste. Škatljica 10 kr.; 100 koščekov 70 kr.; 1000 koščekov 4 gld. 50 kr.

Salicilne pastile proti prehlajenju; najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. Škatljica 20 kr.

Naročila po pošti se izvršujejo točno in po poštнем povzetju. (291-7)

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

1000 litrov

izvrstnega žganja, pravega tropinca

prodaja po nizke ceni

(776-9)

Fran Bratina, posestnik iz Ustja pri Ajdovščini.

Kakovost in cena žganja se pošilja na zahtevanje franko.

Prevažanje ljudi in blaga v

AMERIKO

najbolje in najceneje pri

(238-20)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozigasse 1.

Čudež industrije.

Samo 4 gld. 50 kr.

s ces. kralj. patentom previdena

ura na nihalo,

ki bije in kaže datum,

v prafino poliranem okviru iz orehovega lesa z nihalom in bronastimi utežmi.

Razen teh prednostij ima ta ura neprecenljivo lastnost, da se v temnej noči

c. kr. patentirano kazališče sveti

v jako čudovitem, vijoličastem, čarobno krasnem svitu ter se za izdatno svetlobo

jamči 10 let.

Ta s svojimi prednostmi že itak prikupljiva ura postaja pa še posebno nepogrešljiva in za vsakega prepotrebna s tem, da kaže tudi dneve, in sicer so nad številkami za ure v rdečej barvi utisnene dneve marke od 1 do 31 in ravno tako rdeč kazalec kaže posebe vsaki dan svoj datum, ne da bi ga bilo treba pomikati, nego tudi ta kazalec goni kolesiće, ki je v uri.

Na stotine in stotine ljudi, ki so to uro videli in kupili, bili so kar očarani zaradi nje nečuvane in

neverjetne cene.

Dolžne se smatramo opozarjati vsakega čitatelja, da, odkar ure sploh obstojé, kaj jednacega, praktičnega in zredno cenenege še ni bilo in znabiti tudi v 100 letih več ne bode. (742-5)

Svarilo.

Vsaka moja ura ima na kazališču z zlatimi črkami utisnjen napis: „Patent“.

Naročila ki se izvršujejo le po poštнем povzetju ali s prej doposlano gotovino, naj imajo naslov:

Patent-Pendel-Uhren-Fabriks-Depôt

F. SCHAPIRER,

Wien, II., Schiffamtsgasse 20.

„Wiener medicinische Presse“,

katere izdaja profesor dr. Ivan Schnitzler, poroča sledeče

Bittner-jevem „Coniferen-Spritu“.

Na podlagi izrekov slavnih mož novodobne medicine, po katerih vedno zelena smreka obdržava in izhlapeva tvarine, ki ugodno uplivajo o boleznih dihalnih organov in čutnic, zadal si je lekarnar Bittner v Rihnovu nalogo poskušati, kako bi bilo mogoče zdravilne snovi jelovega gozda dovesti v bolniško sobo. Po petletnih trudopolnih poskusih se mu je posrečilo izumiti ekstrakt, Bittner-jev „Coniferen-Sprit“ imenovan, kateri popolnem nadomestuje jelov gozd, prenošec v sobo njegov balzamičen duh, napolnjuječ vzduh z eterično-oljnatimi in balzamično-smolnatimi snovmi ter dovedeč jih neposredno v dihalne organe. Raba „Coniferen-Sprita“ se priporoča pri kašlju, pokašljevanju, bronhijalnem kataru, prsnih bolečinah, slabih prsih, nadihu, emfizemu, bljuvanju krvi, jetiki, kronični hripavosti, kataru v grlu in pri živčnih boleznih.

Močno ozonujoča lastnost „Coniferen-Sprita“ ga dela pravega za uporabo v bolniških sobah odraslih in otrok, za vsa stanovanja, ležala ob močvirju in nizkih krajih, ker se vzduh vedno čist in zdrav ohranja; posebno pa pri vročnici, davici boleznih na polti, kakor pri kozah, škrlatici, in pri vseh epidemičnih boleznih proti nalezanju in razširjevanju.

Jedino pristen dobiva se Bittnerjev „Coniferen-Sprit“

pri Jul. Bittner-ju, lekarnarji v Rihnovu na spodnjem Avstrijskem, in pa v Ljubljani pri lekarnarji Jul. pl. Trnkoczy-ju.

Cena steklenice „Coniferen-Sprita“ 80 kr.; šestorici 4 gld.; razpršilnemu stroju 1 gld. 80 kr. (792-1)

Jedino pristen z varstveno znamko v črnih in rdečih barvah. Patentirani razpršilni stroj nosi ulito firmo: „Bittner, Reichenau, N.-Oe.“

Rezilne stroje za škopo in klajo,

rezajoče v vsaki poljubni dolgoti, v 24 raznih velikostih, izdelujejo kot posebnost izvrstne kakovosti in rabnosti ter razpošiljajo točno z Dunaja

PH. MAYFARTH & Co., izdelovalci strojev,

WIEN, II., Praterstresse 78.

Iščejo se izvedeni, zanesljivi agenti. — Prekupcem se dovoljuje visok rabat. — Ilustrovani ceniki gratis in franko. (771-5)

Kranjska deželna razstava v Ljubljani 1883!
Velika srebrna državna svetinja, kot največje priznanje

za najboljše, nedosežene, svetovno-znane fabrikate, kakor

Rezalnice za šopo in krmo, mline na debelo moko, snažilne mline, rezilne stroje za repo, trijere ali stroje za obravnavo žita,

v vseh velikostih, najtrpežnejše konstrukcije in najizvrstnejšega izdelka!

Jamstvo, čas za poskušnjo, nizke cene, olajšave plačevanja!

Doslej se je razprodalo nad 100.000 strojev po vseh deželah sveta!

Ilustrovani katalogi na zahtevanje gratis in franko. — Zvedeni agenti in prekupci se vzprejemajo z ugodnimi pogoji. (793-3)

HENRIK LANZ na DUNAJI, III., Hintere Zollamtsstrasse 13. a.
Landwirthschaftliche Maschinenfabrik.